

JIREENYU PAARTE GALTINOTE WODHO

Jireenyu Paarte Umi Songonni
kaajjitinote

Badheessa 2014 MD
Jireenyu Paarte
Addisi Abeba

Furcho

Qoola

BITIMA	4
--------------	---

FOOLIISHSHO MITE

I. XAPHOOMA WORO	5
Quwa Mite – Harancho Umo	5
Quwa Lame - Paartete Su'ma	5
Quwa Sase – Paartete Sumuda	5
Quwa shoole – Paartete Loosu Afuubba	6
Quwa Onte – Paartete ‘Lissaane’	7
Quwa Lee – Paartete Borro Mine	7
Quwa Lamala – Paartete Hexxo, Wodhi-woro, Hornyanna Loosu Amuraate	7
Quwa Sette –Paartete Doorshu Wodhi-woronna Loosu Amuraate	12

FOOLIISHSHO LAME

II. MIILOOMITTE	13
Quwa Honse – Paartete Miila Ikkate Daafra	13
Quwa Tonne – Miiloomittete Shiqqanno Xa'mo	14
Quwa Tonaa Mite – Miilu Qoosso	15
Quwa Tonaa Lame – Miiloomittete Gadacho	16
Quwa Tonaa Sase – Miillate aana Akatoomu Xe'nni adhinanni Qaafu	17

FOOLIISHSHO SASE

III. PAARTETE TAQANNA TANTANO	20
Quwa Tonaa Shoole - Paartete Taqubbanna Massagaanote Bissa	20
Quwa Tonaa Onte - Paartete Songo, Qoqqowo, Addisi Ababanna Dire daawa, Zoone Quchuma, Woredanna Ollu Konferaansuwa Tantano	21
Quwa Tonaa Lee – Paartete Songo	21
Quwa Tonaa Lamala – Paartete Songo Loosu Qeechanna Yawo	23
Quwa Tonaa Sette – Paartete Mereerima komite	24
Quwa Tonaa Honse – paartete Loosu Jeefisiisaano komite	26
Quwa Lemoo _ Federaaletenna Qoqqowu Paartete Massagaano Gutu Bare	28
Quwa Lemiina Mite – Paartete pirezidaante	29
Quwa Lemiina Lame – Paartete Layinki Pirezidaantooti	29
Quwa Lemiina Sase – Paartete Insipekishiinenna Akatoomu Komishine ...	30

Quwa Lemiina Shoole– Paartete Qara Borro Mine	33
---	----

FOOLIISHSHO SHOOLE

IIV. PAARTETE QOQQOWU TANTANO	36
Quwa Lemiina Onte – Paartete Tantanonna Taqubba	36
Quwa Lemiina Lee - Qoqqowu, Addisi Ababunna Dirre Daawu nna Federaalete uurrinshuwa Paarte Konferaanse LoosAmuraate	37
Quwa Lemiina Lamala – Paartete Konferaanse Loosu Qeechanna Yawo ..	38
Quwa Lemiina Sette– Paartete Qoqqowu, Addisi Ababu. Dirre daawunna Federaalete uurrinshuwa Qineessaanote Komite	39
Quwa Lemiina Honse – Deerru Deerrunku heedhanno Paartete Borro Minna	40
Quwa Sajjoo – Jireenyu Paarte Meentu Lige	41
Quwa Sajjina Mite - Jireenyu paarte Wedellu Lige	43

Fooliishsho ONTE

IV. Addi Addi Wodho	45
Quwa Sajjiina Lame – Biilloonyu Gawalo Yanna	45
Quwa Sajjiina Sase – Paartete Faynaansete Buicho	45
Quwa Sajjiina Shoole - Paartete Mannu jiro, Jajja, Faynaansete shallago sanadda loos Amuraate	45
Quwa Sajjiina onte - Paartete Giddo Kalaqantanno Sumiimma Hooga Tirranni Amuraate	46
Quwa Sajjiina Lee - Paartete karsama, Waaxama woy Gimbaare kalaqate amuraate	46
Quwa Sajjiina Lamala - Paartete Diigama	46
Quwa Sajjiina Sette – Paarte Amaalaanchi Amaalaanote Songo	47
Quwa Sajjiina Honse - Paartete Galtinote Wodho Aliidimma	47
Quwa Shooyilloo - Biddiissa Fushshate Biilloonye.....	47
Quwa Shooyilliina mite - Galtinote Wodho Woyyeessa soorranna hoola woy Shaara	48
Quwa Shooyilliina Lame - Galtinote Wodho Kaajjitanno Gara	48

BITIMA

Ninke Jireenyu paarte miilla gobbanke Tophiyu lophonna gutu jireenya loosu aana hosiisate ka'atenni;

Gobbanke aantete fooliishshora reekkisate haaro ajuujanna haaro masalo hasiissannoseta ammanatenni;

Seeru aliidimmanna dimokiraase ge'ino, hojjinna gaamote qoosso mimmito dassitukkinni ayyirritannota, qansootu buximate fulte jireenyu heedhannota, kaajjadonna sufno miinju lopho leeltannota, ahigurete, qooxeessahonna Kalqete bare aana luphi yiino qeecha godo'litanni Itophiya la'ate noonke hexxo;

Duree'mitino, fakkana dagoomu ayimma bowirteenna mittimma kaajjitino Tophiya kalaqate noonke laalantenni;

Konne loosu aana hosiisate ledamate hedonninna mittimmate illachinni ka'atenni la'ate hasi'neemmo Tophiya kalaqate mittu mit-tunku beellama xa'mitannota ikkinota afatenni, uminkeha qeecha fulate lowo laalantenni gamba yaatenni sharrama hasiissinohura;

Jireenyu paarte massagantanno galtinote wodho qixxeessa hasiisse leellitinhura;

Tini galtinote wodho Tophiyu Doorshu, Poletiku Paartubba Maareekkotenna Doorshunna Akatoomu Lallawi Kiiro 1162/ 2011 garinni worroonni seerubba ayirrisaannota jireenyu paarte safote seeru sanade safote songonkera amaalamme seeritte paartete sanade assine kaajjinshoommo.

FOOLIISHSHO MITE

I. XAPHOOMA WORO

Quwa Mite- Harancho Umo

Tenne galtinote wodho “Jireenyu Paarte Galtinote Wodho” yine xawisa dandiinanni.

Quwa Lame- Paartete Su’ma

Paartete Su’mi “Jireenyu Paarte (Jireenya)” yinanni

Quwa Sase-Paartete Sumuda

1. Sumudu kuulanna Ofollasi Gara

Dooychote waajjo madawe giddo lekkaalloonni kolishshu

kuuli noonsa hanqafate qixxabbino lame mannu anga misile nooha ikkanna, mereeru aana hanqafate qixxaabbino mannu anga misile giddo heedhe leeltanno sase addi addi kuulla noonsari sasu manni afantannote. Konni ledotenni giddoydinni gobbaaydira xabbino baqqalu kuuli noonsari xawaabba giddo-si hanqafe amadinoho.

2. Xaphooma Tiro

Sumudu gobbanke fakkana dagoomimma, gobboomu mittimma, gobboomu aggaxxa, keeru, dimokiraasenna jireenyu hedo amadinota **ikkite** giddoydi gobbara hala’lanni harannoha ikke gobbanke, qooxeessa, ahigurenna kalqe hanqafno **xaadooshshe** leellishannoho.

3 Tittirshu Tiro

a .Anga:-

Sumudaho lekkaalloonni noo mannu anga misile jireenyu baa-lanka hanqafannoha ikkasi riqiwannoha ikke kuulu kolishsho ikkino korkaati Tophiyu daga kolishsho daga wolaphotenna qeellete lawishsha ikkanke riqiwannoho.

b.Mannu Misile:-

Jireenyu manna illachishshino paarte ikkase riqiwannoha ikkanna paarte mannu oosora wo'milaancho jireenyira sharrantannota ikkase xawissanno. Mannu misile kuuli gordaamo, baqqalanna “roozi” addi addi kuulla ikkasi Tophiyu fakkannana dagoommimma leellishannohonna dagoomu fakkannimma xummenkenna kaajjado mittimmanke malaate ikkate riqiwan-tino.

c.Calaala:-

Aleenni ofoltino xawaabbu misile calaala riqibbannore ikkitanna calaala tunsicho xoororre fulanno xawaabba ikkase bikinni jireenyu Tophiyu luphimmanna xawaabbu sane reekki-sate sharramantanno paarte ikkase riqiwannoho. (hexxotenna jireenyu sane riqibbannote).

Quwa Shoole - Paartete Loosu Afuubba

1. Paarte baalante gobbanke afuubbara wo'ma **afamooshshe** uytanno.
2. Federaalete deerri paartete loosu afi gobboomu bayriidi seerinna qoqqowubbate bayriidi seeri giddo loosu afoo assite horoonsirate kaajjishidhino afuubba ikkitanno.
3. Paarte deerru deerrunku borrote minna uminsa garinni ka'e ajayajeenna mitto paartete loosu afoo ledotenni horoonsi'ra dandii-tanno.

Quwa Onte- Paartete ‘Lissaane’

1. Paartete lissaane ‘Jireenyaho’.
2. Paartete ‘lissaane’ paartete loosu afuubbanni qixxaabbanno fak-kana borrooti.
3. Konni quwi cinaancho quwa (2) noo gedeenni heedheenna wolootu gobboomunna kalqete afuubbanni qixaabbara dandiitanno.

Quwa Lee- Paartete Borro Mine

1. Paartete qaru borro mini Adisi Ababa (Finfnne) ikkanno.
2. Konni quwi cinaancho quwa (1) aana worroonnihi noo gedeenni heereenna paarte qoqqowoho, Addisi Ababahonna Dirre Dawu quchumi gashshootira, quchumu gashshootira/zoonnate/, addi woradira, zoonete deerrinni noo sinu quchummara, woraddate, woradu deerrinni noo quchummara, woradu deerri noo sinu quchummara, woradunna/woradu deerri noo quchummarra/ woradu deerri noo sinu quchummarra/ollubbatenna olluubbate borrote minna heedhannose.
3. Hasishshu garinni gobbate gobbaanni borrote minna uurrisa dandiitanno.

Quwa Lamala- Paartete Hexxo, Wodhi-woro /Sirnya, Hornyanna Loosu Amuraate

1. Paartete Hexxuwa konni woroonni aante nooreeti.
 - a. Kaajjado, dimokiraasawe, **adhamooshshu** nooseta, hegeraame gobboomu mootimmanna fakkana **dagoomaame** mittimma dhaabbachishsha;
 - b. Latishshanna taalcho horaameessimma buuxisiisanno hanqafaancho miinju amuraate bowirsa;

- c. Wo'milaancho jireenya jawaachishshanno dagoomittete latishsha buuxisiisa;
 - d. Gobboomu ayirrinnyenna horo mereersitino gobbaydi xaa-dooshshe assa;
2. Paartete Wodhi-woro woy sirnyuwa konni woroonni aantete nooreeti
- a. Dagoomimma;
 - b. Dimokirasaawimma;
 - c. Seeru aliidimma;
 - d. Latishshanna taalcho horaameessimma;
 - e. Halaalaanchimma;
 - f. Gobbate mittimmanna fakkana dagoomimma;
3. Paartete Hornyuwa konni woroonni aantete nooreeti:-
- a. Qansootunna dagate ayirrinye;
 - b, Wolapho
 - c, Farco
 - d ,Fakkanu **dagoomaame** roduuwimma
 - e, Ayirrisamanna dandaama
 - f, Fakkana **Dagoomaame** mittimma
 - g, Beeqqisiisanchimma
 - h, Xawashimmanna xa'mamooshimma
4. Paartete loosu wodhi-woro konni woroonni aantete nooreeti
- a. Paarte gobboomunna qoqqowubbate bayriidi seeranna hat-tono woloota seerubba ayirrisatenni loossa ha'risanno.
 - b. Konni quwi cinaancho quwa (1) kayise (3) aana noo woro paartete miilla **jeefisa**, ayirrisanna ayirrisiisate **yawote qeechi** noonsa.
 - c. Miilla uminsa hedo ha'risate qoossonsa ikkite heedheen-na paartete muro **jeefisatenna jeefisiisa** yawo **нна** gadacho noonsa.

- d. Ayno miili paartete giddo taalo huuronna gumulote ha'rinsho giddo mitte huuro calla heedhannosi.
- e. Paartete gumulo deerru deerrunku dimokiraasawe hasaawa assinenna gutu hedo amandihu gedensoonni gutu huuronni gumullanni gede wo'naalsha assinanni.
- f. Gutu huuronni gumula dandiinonnikki hajubba aana gumulo sansannihu roortino huuronni ikkanno. **Jeefishshuno** gumultu bissanna **woriidi** tantano aana ikkanno.
- g. Wolu garinni tenne wodhonni wora hoongiro paartete gumulo sa'annohu roortino huuronniiti. Uynoonni gumulo lamewa taalo beehantuha ikkiro gambasaanchu irkisanno huuro qeeltannota ikkitanno.
- h. Tenne wodhonni addi garinni woroonniha ikka hoongiro ayno paartete tantanora gambooshshu guutaho yinannihu xaphoomu songonni woy gambooshunni 50%+1 nna hakukuy aleenni leelturooti.
- i. Baalunku gambooshshira baxxinohunni wiinamu gambooshi baalunku hajo la'annonsa miilla leellate gadachononsa. Anfanni hee'ne gambooshshu guutannokki gede assa hoolloonnite. Gambooshshu guutannokki assinohu akatoomu hunonni xa'mamanno.
- j. Ayee deerrinni gumulloonni gumulo aana gamba yiitino miilla mereeri 1/3kkiha ikkitanno miilla wirro la'nanni gede xa'mo shiqishuro xa'mo hasaawaho fano ikkiteenna wirro gumulo uynanni.
- k. Mitte bare aana gumulloonni gumulo aana ku'laato shiqeen-na hattenne battalara wirro gumulo adhamooshe afidhuro wole woyte ku'laato dishiqanno. Hajote aana ku'laato shiqa dandiitannohu loosu **jeefinsanni** ha'rinshote fannanni songora woy konferansera hedeweelcho woy borrote malaate gamba assate calla ikkanno.

- l. Wirro la''antonke yitanno xa'mo shiqquro gumuli bisi songote giddo heeriro qaalunni woy borrotenni ku'laato shiqeenna hajo aleenni worroonni garinni la'antanno. Gumuli bisi songo woy gambooshe **jeefise** diigihu gedensoonni ku'laato shiqa dandiitannohu borrote calla ikkanno.
- m. Ku'laato shiqishannohu ku'laato borrotenni qixxesse gamba -assaanchoho shiqishanno. Gamba-**assaanchu** ku'laato hajo la'annonsa miilla baalaho harancho yanna giddo tuq-isatenni ku'laato irkisannori baalu malaatisanno assanno. Hajo la'annonsa miilla giddo 1/3kkihu malaatisiro hajo aananno wiinamu woy uurrinshu gambooshshira la'antanno gede assinanni.
- n. Baalanti paartete loosu amuraati xawonna dimokiraasete aana safaminoha ikkanno.
- o. Paarete aliidi massagaano bissa gumultannonna gobbatenna dagate aana luphi yitino hekko kalaqanno hedubbanna gumuluwa baala gumulo sayissu bissa **fojo** agarre **keeshshinanni** gede gumula hoonguro hasiissanno xawishi ledo miillatenna hasiishshu garinni dagate xawinsanni.
- p. Paartete songora, konferansuwanna gambooshuwara sa'anno gumuluwanna ragubba songaale amandeenna kaajje ofollanno.
- q. Addi garinni fojo agarreena **keeshsha** dandiitanno paartete hajubba bandanni loosu amuraate dirirsinanni.
- r. Deerru deerrunku afantanno paartete massagaano bissa gumulloonni gumulo hojjinna gutunni wo'ma adhitanno. Ledeno yawo fula hooga woy uynoonni loosu qeechi gobbaanni fula xa'mamooshshe abbitanno
- s. Xa'mamooshshuno ikkitote garinni paarte galtinno wodho woy gobbate seerubba garinni poletiku, gashshootu woy seeru qaafu adhisiissanno.

- t. Deerru deerrunku heedhanno paartete bissa loosu millimmonsa leellishanno tittirshu mixonna rippoorte yannate shiqishate yawo noonsa. Aliidi bissano yannicha **filiqisha** aa noonsa.
- u. Miillanna tantanubba loosu **jeefishshi** gumaamimma keenantannonna insa insawa rossanno yanna agarino hasaawa heerannonsa.
- v. Paarte miilla, massagaanonna tantano leellishino luphi yiin loosu **jeefishira** afamooshenna afansha uynanni amuraate ha'runsinanni.
- w. Paarte baalunku deerrinni wedellunna meentu tantanubba beeqqisiisanna ikkado assate raganna loosu amuraate harunsitanno.
- x. Paarte wolootu poletiku paartuwa ledoo heedhannose xaadoooshi gobbomu deerri noorira mereershaho gumullan-niha ikkanna hasiishu garinni konni woroonni noo paartete tantano **jeefisantannoha** ikkanno.
- y. Addi irko hasidhannona shiima kiiraa noonsa dagate kifllara paartete miillanna tantanubbara deerru deerrunkunni hasiisanno riqiwo **afidhannonna** danchummate qaafo horaa-meeyye ikkitanno gede assinanni. Tittirshu **biddiissi** mereer-ima komitenni fulannoha ikkanno.
- z. Paartete hexxubba, pirogiraamenna mixo loosu aana hos-sannohu paartete qara borro mine, qoqqowoho, quchumu gashootiranna deerru deerrunku noo paartete borro minna, paartete tantanubbaranna gobbate gobbaanni heedhanno paartete tantanubba widoonni ikkanno.
 - aa. Paartete miillanna doorantanno miilla loossanno huno aana adhinanni akatoomu qaafo paartete akatooma kaajjishate xe'nenna huno taashshotenna paartete isilanchimmanna kaajjille agarate kaa'lannoha ikka noosi.

Quwa Sette- Paartete Doorshu Wodhi-woro/sirnya/ nna Loosu Amuraate

1. Paartete mereerema komite miilla, loosu **jeefisiisaano** komite miilla, pirezidaante, layinki pirezedaantootinna Insipe-kishinetenna akatoomu komishiine gamba-assaanchi, layinki gamba-assaanchonna borreessancho massagaano doorsha co'icha, wolaphinoha halaalanya ikkino garinni maanxe uynanni huuronni dooratannoha ikkanno.
2. Paartete giddo mootoonsinanni darguwara assinnanni doorshi koo-teemmate beeqqaanchimma agarinoha ikka noosi.
3. Ayno paartete miili tenne wodho quwa 18 cinaancho quwa (8) (e) worroonni paartete doorshu loosu amuraati garinni gobbate deerrinni ha'rinsanni xaphoomu, qooxeessu, wonshatenna wirrote doorshira paarte riqiwe heewisamate qoosso noosi.

FOOLIISHSHO LAME

II. MIILOOMITTE

Quwa Honse-Paartete Miila ikkate daafra

1. Konni woroonni dirroonni safaraano wonshannohu ayno Tophiyu qansichi paartete miila ikka dandaanno,
 - a. Paartete porogiraamenna gallanni wodho adhe kaajjillunni loosu aana hosiisate fajjaameessu;
 - b. Dancha akatoomi noohunna dagoomu giddo **adhamooshshu** noohu;
 - c. Fakkana dagoomimmatenna gobboomu mittimma aana kaajjado hedo noohunna lame qacce kaddanno laonna loosasa kaajjillunni sharramannohu;
 - d. Qansootanna daga taalo soqqamannohu, dagate horo balaxisiisannohu, mussinunna bainchu assootinni umosi xeertisinohunna woloota sharramannohu;
 - e. Paartete balchoomanna hexxo adhe uynoonnisi yawo fulate lalaante noohu;
 - f. Aganunniha miiloomittete batooshshe baatate fajjameessa ikkiro;
 - g. Diro 18nna aleenni ikkinohu;
 - h. Wolootu poletiku paartuwi miila ikkinokkihi;
 - i. Poletiku paarte miila ikkate qoossosi seerunni ittinsoonnikihi woy yoote mimi gumulonni hoolloonnikihi;
 - j. Tenne wodho murroonni garinni wo'naalshu yanna gude paartete miila ikka dandaano.
2. **Miiloomittete** diru gawalonna ayirrinyu miiloomitte lainohunni tittirshu jeefshu biddiissa mereerima komitenni fulanno

Quwa Tonne- Miiloomittete shiqqanno xa'mo Daafra

1. **Mittu** paartete miila ikkate mudhino qansichi loosisi darga woy heeranno teesso qooxeessira afantanno paartete hiwaasera ku'laato shiqisha heedhaannosi.
2. Konni quwi cinaanchu quwi (1) worroonnihi noo gedeenni heereenna deerru deerrunku heedhanno paartete tantannonna miili paartete pirogiraameranna galtinote wodhora ammanaminohanna loosu aana hosiisate sharramanno yine ammannoonni hallanya paartete miiloomittera filamara dandaanno.
3. Konni quwi cinaanchu quwi (1) nna (2) garinni safaraano wonshe filamino hallanyi lee (6) agana wo'naalshu miiloomittenni keeshshanno.
4. Paartete hiwaase mittu dooramanno miili **jeefishsha** la'e wo'ma miila assate woy ledote sase agana sainokki yannara dooramanno yanna seeddanno gede safote uurrinshara murote hedo shiqishanno; safote uurrinsha gumulo aana kofeenyu noosi dooramanno miili mitto deerra gotti yite leeltanno tantanora kofeenya shiqishira dandaanno.
5. Dooramanno miili **miiloomittete** yanna mitte yanna aleenni diseedinsanni; harunsote ha'rinshonni faanqanni.
6. Dooramanno miili wo'naalshu yanna giddo paartetenni uynanni sokka jeefsanno.
7. Miiloomitte fila, gatamarsha, gaamooshshe, **keenanna geegiissa** lainohunni tittirshu **biddiissa** paartete mereerima komitenni fulanno.

Quwa Tonaa Mite- Miillate Qoosso

1. Ayno paartete wo'mu miili aantete worroonni qoossuwa heedhannosi.
 - a. Paartete bissa doorshuwara doratenna dooramate;
 - b. Paartete songuwaranna hasaawaho beeqqatenna huurotenni gumulanni hajubba aana huuro aa, ayno hajo aana seeritte bare aana hedosi borroteno ikko qaaluu shiqisha;
 - c. Ayeeno paartete bisi woy miilla aana dandaami bikkinni tajeete irkidhino hiise shiqisha;
 - d. Ayiino paartete gumulonni **kofi** yiirro kofeenyasi galtinote wodho garinni deerru deerrunku hajo la'anno bissara shiqisha;
 - e. Umisi, bisunna paartete **daafira** afa hasiissanno coye paartete mereerima komite geeshsha xa'manna tumo afra;
 - f. Paarte galtinote wodho, pirogiraame, partete hedonna muro wolootaho egeensiisanna loosu aana hossanno gede assanna
 - g. Ayeeno yannara borrote ku'latenna angasi noo paartete jajja yawo wo'mitino garinni qole agurara dandaanno;
2. Ayeeno dooramanno miili deerru deerrunkunni paartete bissa dooratenna dooramate hattono huuro aate qoosso dinosi. Wolootu miilloommitete qoossora kayinni horameessaho; paartete gadachorano hiramannoha ikkanno.

Quwa Tonaa Lame – Miiloomittete Gadacho

Ayeeno paartete miilira aantete worroonni gadacho heedhannosi

1. Ayee yannaranna ayee darga paartete seeri garinni kaajjitino paartete porogiraame, galtinote wodho, **biddiissuwa**, gumulub-banna mixubba afate, adhate, ayirrisate, hiramatenna loosu aana hossanno gede albisaanchimmatenni sharrama;
2. Loosanno loosu handaarina yawote deerri paartete mittimma, isilanchimmanna kaajjille, paartete poletiku hedubba agarate wo'ma beeqqo assa;
3. paartete wodhi-woro, hornyaanna miillate akatoomu seerubba ayirrisanna paartete, dagatenna gobbate keeranchimmanna utu-wimma agara;
4. Gobbate seerubbanna addi addi mootimma gumulo ayirrisa;
5. Paartete mittimma, isilanchimmanna **kaajjille** gawajjitanno ayno hasatonna ikkito reqqecci assanna sharrama;
6. Paartete giddo **hojji** woy gaamote amadantino baxxitino poletiku hedubba paartennita lawisiise ayeeno garinni tuqu **xaadooshshira** tuqisatenni agadha;
7. Miillate mereero heeranno dancha **xaadooshshe** **gufissanno** ik-kitonni eemarama;

8. Tenne wodho quwa 18 cinaancho quwa (8) (k) xawinsoonninte gede Mereerima komite fushitanno miiloomittete baatooshshi dananna baantanni gara murate **biddiissi** garinni miiloomittete baatooshshe baata;
9. Paartete jajja garunni agara;
10. Mussinnunni **co'icha**, mussinnanna mallaadate assoote sharamanna regecci assate gadachonna;
11. Mittu qooxeessi woy loosu darginni wole qooxeessa woy loosu darga uurrinshatenni agure hariro agurinonna iillinowa paartete tantanora egensiisa, paartete jajjanna taje agurino qooxeessi paartete tantanora aa hasiissanno.

Quwa Tonaa Sase - Miillate Aana Akatoomu Xe'nenni Adhinanni Qaafubba

1. Ayee miila aantino ikkituwanni seejjate kayse miiloomittete geegiissate **geeshsha** iillishanno qaafu adhinasira dandiinanni.
 - 1.1 .Paartete pirogiraame, galtinote wodho, gumuluwanna **bid-diissuwa** ayirrisannokki woy woloota huno loosi miili woy dooramanno miili hajo tittirshunni la'ne hunote bikkini akatoomu qaafu adhinannisi.
 - 1.2 .Ayee miili paartete miiloomimmate **baatooshshe** sufamino lee (6) agana amansiisannokki korkaatinni baata hoogironna kuusamino **baatooshshe** baatate fajjaameessa ikka hoogiro miiloomimmate umisi fajjonni agurino gede kiirranni.

- 1.3 .Ayee miili halaalanya taje aana kaima assikkinni miilla
flliro woy miiloomittete hooliro, miilla hunaano assiro aka-
toomu hunonni xa'mamanno.
- 1.4 .Ayee massagaanchi woy miili kaphu rippoorte aano ikko
horoonsira hoolloonnite.
- 1.5 .Paartete giddo babbadooshshenna busha hedora gaamo ka-
laqa woy halashsha hoolloonnite.
- 1.6 .Ayee miili wole poletiku paarte miila ikkasi iilliniro paar-
tete miiloomimmani hoollanni.
- 1.7 .Aleenni tittirshunni xawinsoonniri noo gede heereenna
gobboomu seeri hunote yine kiirrannire gumule leellinota
buunxiro paartete amuraatenni xa'mamannoha ikkanno,
- 1.8 .Paartete miillanna doorantanno miilla hunote deerra la'aten-
ni aantino qaafubba adhinanni.
- 1.8.1 Wo'ma miilira
 - a. Seejja
 - b. Qaalu qorophishsha aa
 - c. Borrote Qorophishsha aa.
 - d. Biilloonyu ittisa
 - e. Biilloonyu deerra wof assa
 - f. Biilloonyu kaysa
 - g. Miiloomittete ittisa
 - h. Miiloomittete hoola
- 1.8.2 Dooramanno miilira
 - a. Dooramanno miilira mitte wo'naalshu yanna
leda
 - b. Dooramate miiloomittenni hoola

- 1.9 Konni quwi cinaancho quwa (1) qaafo adhinoonni miili woy dooramanno miili kofeenyasi deerru deerrunku noo paartete tantanora shiqishe gumulote kassi yaa hoogiro deerru deerrunku noo insipekkishiinetenna akatoomu komishiinera shiqisha dandiinaanni.
- 1.10 Miillate akatoomu xe'ne qaafo adhinanninna **jeefishu** gara mereerima komite fushshitanno **biddiissi** garinni **jeefisamanno**.

FOOLIISHSHO SASE

III. PAARTETE TAQQANNA TANTANUBBA

Quwa Tonaa Shoole- Tantanonna Massagaano Bissa

1. Paartete uurrinshate tantano gobbate bayriidi seeri federaalete tantano ha'runsitinote. Konni garinni paartete uurrinshate tantano aante nooreeti.
 - a. Fedaraale;
 - b. Qoqqowubba, Addisi Abebanna Dire Dawa;
 - c. Zoone/quchuma/Sinu quchuma/Addi Woreda/ Ollaa/;
 - d. Worada/ Quchuma/ Sinu quchuma ;
 - e. ollaa ikkanno;
2. Paarte aantino uurrinshate tantano heedhaanose
 - a. Songo
 - b. Mereerima komite
 - c. **Jeefisiisaano** komite
 - d. Federaaletenna qoqqowu paartete massagaano gutu bare
 - e. Pirezidaante
 - f. Layinki pirezidaantooti
 - g. Insipekishiinenna akatoomu komishiine
 - h. Paartete qara borro mini
 - i. Paartete qoqqowu paarte borro minna
 - j. Jireenyu meentu lige
 - k. Jireenyu wedellu lige
 - l. Paartete Safote uurrinshanna Hiwaase
3. Paartete safote uurrinshanna hiwaasete tantano, miilla loosinsa basenna heedhanno teesso qarqarira uurritanno.

Quwa Tonaa Onte– Paartete Songo, Qoqqowo, Addisi Ababunna Dirre Daawa, Zoone, Quchuma, Woradunna Ollu Konferaansubba Tantano

1. Paartete songo federaalete deerrinni uurritano
2. Qoqqowu deerri qoqqowu konferaanse heedhannoha ikkana hattono deerri deerrunkunni zoonete kayse olluu geesha konferaansubba tantana dandiitanno.
3. Federaalete deerri heedhanno uurrinshuware paartete konferaanse heedhanno
4. Konferaansete riqiwo roorinni miillate batinye. dagate kiirona fakkanimma beeqqisiisate kaima assitannota ikkate shiima dagate kiirnoonsa daga, dagoominna manni miiloomittete riqiwo buuxisiisino garinni tantannanni.
5. Uurrinshu songonna mitte mittente konferaansete yannara doorantanno songotenna konferaansete beeqqano ikkadimma noonsa miilla hanqafnota ikkitanno.

Quwa Tonaa Lee – Paartete Songo

1. Paartete songo paartete aliidi **massagote** bisooti.
2. Paartete songo uurrinshshu **gambooshshe** lamu dirina bocunni mitte higge ha'rissanno. Songo ha'rinsanni yanna sasu dirinni roora dinose
3. Pirezidaantichu songote gamba- assaancho, layinki pirezidaantooti kayinni Layinki ganba-asaancho ikkate soqqantanno.

4. Paartete songo beeqqaano kiir 500 aleenni ikkite beeqqooshshu karsamme mereerima komite fushitanno **biddiissi** garinni addi irko hasiissanno shiima kiir noonsa doogoomu kiflera riqiwo afdhannonna taashshate qaaf horaameeyye ikkitanno gede dandiisiisanno garinni **jeefinsanni**.
5. Paartete mereerima komite ajanni ajeenna 1/3kki huurote ro-orimmani gumulturo ayeeno yanna wiinamu **gambooshshe** wosha dandiinanni.
6. Paartete insipekishiinetenna akatoomu komishiine uurrishshu songote miilla 1/3kki irkote huuro afidhuuro wiinamu **gambooshshe** woshinara dandiinanni.
7. Paartete songo wiinamu **gambooshshe** woshinanni woyte albaanni ha'rinsooni uurrinshate songo beeqqitino songote miilla dhaaddote beeqqitanno.
8. Uurrinshu paartete songora miillate mereero ajanni ajeenna 2/3 ikkahu songote aana leellituro songo guutate.
9. Wiinamu songo gambooshira 50%+ 1 ikkitanno miilla leelturo songo guutate.
10. Paartete mereerima komitenna mereerima insipekishiinetenna akatoomu komishiine miilla dhaaddote songo beeqqitanno.
11. Paartete songo miilla riqiwonna beeqqo dagatenna miillate kiir kaima assitinota ikkite tittirshu mereerima komite fushshitanno **biddiissi** garinni muranni.

12. Uurrinshu songonna wiinamu songo songote yanna, darganna hasaanbanni hasaawu ajanda balanxe paartete qara borro mini widoonni xawisa hasiissanno.

Quwa Tonaa Lamala – Paartete Songo Loosu Qeechanna Yawo

Paartete songo aantete noo loosu qeechinna yawo heedhannose

- a. Paartete pirogiraamenna galtinote wodho Kaajjishshanno, woyyeessitanno.
 - b. Paarte massagantanno xaphooma raganna muro wortanno.
 - c. Insipekishiinetenna akatoomu komishiine miilla kiirro mur-tanno.
 - d. Mereerima komite, insipekishiinetenna akatoomu komishi-inenna hasiishu garinni wolootu bissa shiqqanno rippoortu-wa maciishitanno, keentanno, kaajjishanno.
 - e. Paarte wolootu paartuwa ledi assitanno karsamate woy waaxamate woy ‘gimbaare’ kalaqate murete heddi kaajjis-hanno.
 - f. Mereerima komite, insipekishiinetenna akatoomu komishi-ine miilla ittisanna geegissate aana gumulo uytanno.
 - g. Paartete su’manna sumuda kaajjishanno, woyyeessitanno, soorritanno.
 - h. Mereerima komite, Insipekishinenna Akatoomu koomishine Paartete pirezidaantichanna, layinki pirezidaantoota door-tanno.
 - i. Songo rosamino loosonsa hanafate albaanni qixaawote komite shiqqanno songote qixxaawo rippoortenna gam-booshshu amanyooti wodho buuxxe kaajjishanno.
- 2 Konni quwi cinaancho quwa (1) worroonnihi noo gedeenni agarama hereenna songo loosu qeechanna yawonsa wo’ma woy gama booce mereerima komitera riqiwo aa dandiitanno.

Quwa Tona Sette- Paartete Mereerima Komite

1. Paartete mereerima komite hundaanchimma paartete songora ikkite songote kayse songote **geeshsha** paarte massaganno aliidi bisooti.
2. Mereerima komite dhaaddote co'itenna dimokirasaawe ikkiti-no doogonni songote miilla huuro maanxe uynanni doogonni doorantanno miillanni xintantannote.
3. Mereerima komite miilla batinyinna beeqqo dagate batinyenna miillate kiiro kaima assatenni tittirshu **jeefishshu biddiissi** mer-eerima komitenni fulanno.
4. Mereerima komite lewu lewu aganinni uurrinshu **gambooshshe** as-sitanno. Ikkeenano Loosu **jeefisiisaano** komite ammanturo woy mereerima komite mereero 1/3kkiha ikkitannori xa'mituro hak-kiinni ajjino yanna giddo wiinamu **gambooshshe** woshinara dandi-inanni.
5. Mereerima komite **gambooshshira** assa 50%+1 leellituro songo guuta ikkitanno.
6. Mereerima komite sayissino ayeeno gumulo paartete insipe-kishiinetenna akatoomu komishiine gobbaanni baalunku paar-tete tantanonna bissa aana **jeefisamannoha** ikkanno.
7. Mereerima komite paartete pirezidaantenna layinki perezidaan-tooti gutunni massaganno.
8. Mereerima komite aantete noo loosu qeechinna yawo heedhan-nose

- a. Paartete pirogiraamenna galtinote wodhonna songote muro loosu aana hosansa buuxxanno.
- b. Paartete songo wortanno raginna muro garinni paarte ali-idiimmatenni massaganno, paartete xaphooma poolise, istiratejjuwa, ragubba, mixo hattono **jeefishshu biddiissuwa** burqissanno. fushitanno. Loosu **Jeefishshano** yanna yan-natenni keentanno.
- c. Loosu **Jeefisiisaano** komite rippoorte maccishitanno, keentanno; gumulo hasidhanno hajubba aana gumultanno.
- d. Paartete pirizedaante jeefino sumiimmate gumulote hedo buuxxe kaajjishanno.
- e. Paartete doorshu amuraati **biddiissa** fushshitanno.
- f. Doorshu istiraateje kaajjishanno; doorshaho assinanni ha'rinsho massaganno doorshu komite uurrissanno.
- g. Hasiissanno paartete tantano diriirsitanno.
- h. Mereerima komitenna loosu **jeefisiisano** komite miillate kiironna karso gumultanno
- i. Miillate mereerinni loosu **jeefisiisaano** komite miilla door-tanno.
- j. Mereerima komite diru loosu mixonna paartete baajeete kaajjishanno.
- k. Paartete miilla miiloomittete **baatooshshi** dana, bikkanna baatooshu gara lainohunni biddiissa fushitanno
- l. Paarte galtinote wodho tiro aana ka'anno yekkeero aana gumulo uytanno.
- m. Paartete pirogiraamenna galtinote wodho **jeefisate** hasiis-sannore ikkitino woloota loossa baala **jeefissanno**.
- n. Paartete pirogiraamenna wodhora hirantannokkirira mas-sagote ikkadimma xe'ne noonsa mereerima komite miilla 2/3kki huuronni ittissanno
- o. Wodho **jeefishate** hasiissannore tittirshu **biddiissuwa** kaajj-ishanno.

- p. Konni quwi cinaancho quwi (8) (a-p) worroonnihi noo gedeenni heerenna mereerima komite loosu qeechanna yawose gamunni paartete loosu **jeefisiisaano** komitera riqiwo aa dandiitanno.

Quwa Tonaa Honse- Paartete Loosu Jeefisiisaano Komite

1. Paartete loosu **jeefisiisano** komite hundaanchimma mereerima komitera ikkite mereerima komite miilla mereerinni dahote woy maanxe uynnanninni huuro doorrantanno.
2. Loosu **Jeefisiisaano** komite paartete pirezidaantenni massagantanno
3. Loosu **Jeefisiisaano** komite uurrinshu **gambooshe** sasu aganinni mitte higge assitanno.
4. Loosu **Jeefisiisaano** komite wiinamu gambooshe pirezidaantete woy **jeefisiisaano** komite miilla sase anganni mitte xa'mituro hakkiinni ajjino yannanni woshshinara dandiinanni.
5. Loosu **Jeefisiisaano** komite miillanni 50%+1 leellituro songo guutate.
6. Loosu **Jeefisiisaano** komite aantete noo loosu qeechinna yawo heedhannose.
 - a. Songotenna mereerima komitenni fultanno mixuwa, ragubba, gumuluwanna **biddiishuwa** ayirrasenna loosu aana hosase harunsitanno, buuxxanno; massago uytanno.
 - b. Songotenna mereerima komite ragubbanna gumuluwa

kaima assatenni dagoomu heeshsho woyyaabbannonna mitte miinjunna poletiku dagoomi kalaqate dandiisiisanno hayyo burqissanno, **biddiissa** uytanno, loosu aana hosansa harunsitanno.

- c. Fakkana **dagoomaame** mittimma kaajjishannonna feder-aalitte amanyoote bowirsitanno, polisete hedubba burqissanno; loosu aana hosansa harunsitanno
- d. Songotenna mereerima komite gumuluwa seeru wodho kaima assi' ratenno paartete gidooydi paartete dimokiraase roorinni bowirsate dandiisiissanno **biddiissuwa** insipe-kishiinetenna akatoomu komishiine ledi amaalamatenni fushitanno; loosu aana hosansa harunsitanno
- e. Mereerima komitera loosu mixonna rippoorte shiqishshan-no.
- f. Deerru deerrunkunni heedhanno paartete massagaano loosu millimmo massaganno, harunsitannonna irkissanno.
- g. Paartete borro minira barru barru loosu **biddiissa** uytanno.
- h. Paartete massagaano **gaamooshshi jeefishshu biddiissa** fushitanno
- i. Paartete songo qixxeessote komite, **jeefsiisaano** komiteenna woloota **xaadooshshu** noonsa bissa fultino miillanni tantannanni,
- j. Mereerima komite hasaawu ajanda qixxeessitanno.
- k. Paartete pirogirame, ragubbanna gumuluwa paartete miillanna wo'ma dagate tuqqanno gede hayyo burqissanno; loosu aana hosansa buuxxanno.

7 Konni quwi cinaancho quwi /6/ /a –k/ geeshsha worroonnihi noo gedeenni hereenna **jeefisiisaano** komite loosu qeechasenna yawo gama paartete pirezidaantera riqiwo aa dandiitanno.

Quwa Lemoo – Federaaletenna qoqqwu Paartete massagaano Gutu Bare

1. Federaaletenna qoqqowu Paartete massagaano gutu bare paartete pirezidaantenni woy perezidaantete riqiwamino massagaanchinni massagantannota ikkite paartete layinki perezidaantooti, qoqqowu qineessaano komite **gambooshshi**, qoqqowu paartete borro mini sooreyyenna wolootu perezidantichunni beeqqitanno gedde doorantinore hanqafnoha ikkanno
2. Gutu bare miilla hundaachimma loosu **jeefisiisaanora** ikkanno.
3. Gutu bare lamu lamu aganinni xaaddanni yannite gobboomu haajuwa aana amaalantanno.
4. Gutu bare qoqqowu qineessaano komite **gaamooshshe** kaajjishanno.
5. Paartete songo, Paartete mereerima komite nna Loosu **jeefisiisaano** uynanni raga **jeefissanno**,massaganno

Quwa Lemiina Mite - Paartete Pirezidaante

1. Paartete pirezidaante hundaanchimma mereerima komitera ik-kite aantete noo loosu qeechinna yawo heedhannosi
 - a. Mereerima komitenna loosu **jeefisiissanno** komite **gam-booshshe** ganba-assaanchimmatenni massaganno.
 - b. Mereerima komitenna loosu **jeefisiisaano** komite loossa qineessanno.
 - c. Mereerimanna loosu **jeefisiisaano** komite muro jeefisiisan-no.
 - d. Paarte riqiwe addi addi bissa ledi loosu **xaadooshshe** assanno; sumiimmeno malaatisanno
 - e. Loosu rippoorte **jeefisiisaano** komitera shiqishanno
 - f. Loosu **Jeefisiisaano** komite gambooshira hasaawu ajanda qixxeessanno.
 - g. Mereerima komitenna loosu **jeefisiisaano** komite uytannosi woloota loossa jeefsanno.

Quwa Lemiina Lame – Paartete Layinki Pirezidaantooti

1. Paartete lamu (2) layinki pirezidaantooti heedhannose;
2. Layinki pirezidaantooti hundaanchimma pirezidaantete ikke aantete noo loosu qeechinna yawo heedhannosi:
 - a. Pirezidaantichu heerannokki yannara isinni riqiwamino layinki pirezidaante iso riqiwe loosanno
 - b. Loosu **Jeefisiisaano** komitenna pirezidaantete uynanni loosu bobbahishsha garinni loososi **jeefisanno**.

Quwa Lemiina Sase –Paartete Insipekishiinetenna Akatoomu Komishiine

1. Insipekishiinetenna akatoomu komishiine paartete songonni doorantanno miillanni tantanantanno; komishinete miilla batinye songotenni murranniha ikkana dagate batinyenna miillate kiir hattono shiima kiir noonsa dagoomu kiflla riqiwantanonna taashshote qaafo horaameeyye ikkitanno gede dandiisan-garinni tantanantanno assinanni. Tittirsha mereerima komite fushshitanno **biddiissinni** murranni.
2. Komishiinete hundaanchimma paartete songoraati.
3. Komishinete miillara loosinsa ledi kiphamanno paartete gamooshshe diuynanninsa.
4. Komishinete uurrinshu borrote minira mootonsinoonni mas-sagaanonna ogeeyye heedhannose.
5. Komishiine deerru deerrunku heedhanno paartete tantantannora borrote minna tantantanno; umise tantano diriirsitanno; looso amuraatinsano aane nooha ikkanno.
 - a . qoqqowunna qooxxeessu insipekishiinetenna akatoomu komishiine miilla deerru deerrunku ha’rinsanno konferaansu-wanni doorantanno; konferaanse ha’rinsa yanna geeshsha komishiinete miilla xe’ne xaadduro komishiine deerru deerrunkunni noo paartete massagaano komite ledi hasaawaten-ni yannite gamooshshe uytanno.

- b. Qoqqowunna qooxeessu insipekishiinetenna akatoomu komishiinooti mitto deerra luphi yee afamano komishiine taqira hundaancho ikkitanno.
- C. Federaaletenna deerru deerrunku heedhanno qoqqowunna qooxeessu insipekishiinetenna akatoomu komishiine noo taqubbara noo paartete qineessaano komite ledi halamatenna loossanno.
- 6. Komishine aantete noo loosu qeechinna yawo heedhannose
 - a. Komishine paartete galtinote wodhonna **biddiissuwa** loosu aana hosansa harunsitanno.
 - b. Paartete poletiku isilanchimmanna akatoomu keeraanchimma buuxate hasiissanno ha'runso assitanno
 - c. Paartete womaasha, jajjanna sanaddubba garunni agaramansa qorqorsha assitanno; paartete miiloomittete baatooshshi yannatenninna garunni ganba yaate gara qorqortanno.
 - d. Paartete miillanna bissa qoossonna horonsa ayirrisamansa harunsitanno.
 - e. Miillate shiqqanno ku'laato hadhanno, buuxxanno, taashshote murete heddi **jeefisiisaanote** komiteranna hasiishshu garinni deerru deerrunku noo paartete massagaano komitera shiqqishshanno.
 - f. Tittirshu akatoomu, insipekishiinetenna qorqorshu **biddiissa** qixxeessatenni paartete mereerima komitera shiqqishshe kaajjishiishshanno; **jeefishsha** harunsitanno.
 - g. Paartete akatoomma woyyeessitanno, mussinna sharramate wo'naalsha tantantanno; qineessitanno.
 - h. Deerru deerrunkunni akatoomu huno buuxxanno; taashshate qaafo adhinanni gedi assitanno.
 - i. Paartete poletiku qineessaano komite uynanni sokka garinni hasiisse leelliro buuxa, ha'runsotenna qorqorshu loossa loossanno.

- j. Paartete bissa mereero badooshshu heeriro woy paarte la'annonna buuxa hasiissanno hajubba heedhuro hattono paartete mereerima komite woy **jeefisiisaano** komite widoonni xa'mo shiqquusero mitte wolapho afdhino buuxaancho biso ikkita owaattanno; umise murote hedo amaddino rippoorte mereerima komitera shiqishshanno.
 - k. Komishiinete paartete galtinote wodhonni uynoonni loosu qeechanna yawo la'annohunni yanna yannantenni qorqorshanna addi addi xiinxallo ha'rissanno; xiinxallote guma murote hedo ledo hajo la'annonsa paartete bissara shiqishshanno; **jeefishsha** harunsitanno.
 - l. Komishiine loosoho hasiissanno diru baajeete kaajjishanno gede mereerima komitera shiqishanno , kaajjituro gashshitanno , massaganno.
 - m. Paartete pirogiraameranna wodhora hidhantannokki komishiinete miilla 2/3kki huuronni ittissanno.
 - n. Loosu **Jeefishsha** federaalete deerrinni paartete songora hattono hasiishshu garinni qoqqowunna qooxeessu tantanora mitto deerra luphi yiino komishiinete tantanora ripooorte shiqishshanno.
 - o. Tenne galtinote wodho kaima assatenni komishiinete giddooydi loosu amuraati **bidiissuwa** fushsha dandiinanni.
7. Qoqqowunna qooxeessu insipekishiinetenna akatoomu komishiine loosu qeechinna yawo konni quwi cinaancho quwi (6) hunda tittirshunni worroonnire ikkanno.
8. Komishiine sasusasu aganninni uurrinshu gambooshe ha'rissanno.

9. Komishiine umise diru mixo qixxessitanni loosose massagganno.
10. Komishiinetenni shiqqanno taashshote hedo jefisiisaano haara gibbuero mereerima komitera shiqanno; mereerima komiteno hajote aana uytanno muro songote geeshsha jeefishshu heerannose.
11. Komishiine mereerinsanni gamba-assaancha, layinki gamba-assaanchonna borreessancho doorte songote egensiissanno.

Quwa Lemiina Shoole – Paartete Qara Borro Mine

1. Borrote mini hundaanchimma pirezidaantete ikkite paartete poletiku, tantanote; dagatenna kalqete xaadooshshe massagganno; xiinxallotenna xiinxawote mereersha ikke owaatanno.
2. Borrote mini sooreessunna hasiishshu garinni layinki sooreessooti heerannosi.
3. Borrote mini yanna yannantenni mixonna rippoorte qixxeesse pirezidaantete shiqishanno
4. Dooramanno qoqqowu/ quchumu gashshooti paartete qineessaano qoqqowu/ quchumu gashshooti paartete massagaano ledo ikke badihu gedensaanni pirezidaantete ledo amaalamatenni baalunku qoqqowi/ quchumu gashshooti qineessaano komite ganba-assaanchuwatenna paartete borro mini sooreeyyera gumulote shiqanno. Tittirshu massagaanote gamooshshe la’anno hunni paartete mereerima komitenni fulanno biddiissinni gumullanniha ikkanno.

5. Qaru borro mininna deerru deerrunku qoqqowu paartete borro minna tittirshu loosu amuraate la'innohunni mereerima komit-
era safote biddiissa shiqishanno.
6. Borrote minira aantete noo loosu qeechinna yawo heedhannosi:
 - a. Paartete mereerima komitenna **jeefisiisaano** komite mixonna woloota pirezadantetenni uynanni ragubba kaima assatenni paartete loossa mixiranno; **jeefishsha** harunsanno.
 - b. Paartete womaashsha, jajjanna taje aliidimmate gashshan-
no; qorophote amandanni gedenna loosu aana hossanno
assanno. Paartete shallagote tajenna woxu ledi xaaddanno
sanadda diru dirunku gobbaydi shallagote ogeessinni woy
odiiteretenni qorqorantanno assanno.
 - c. Miillate tantano, poletiku gatamarsha, dagatenna kalqe han-
qafno **xaadooshshe**, xiinxallonna woloota loossa **jeefisanno**.
 - d. Pirezidaantete uynanni raga kaiminni paarte riqiwe sayikki
bissa ledi loosu **xaadooshshe** assanno
 - e. Pirezidaantete ledi amaalamatenni paartete 'lissaane' qara
qixxeessaanchonna bordete miilla su'manno
 - f. Kaajjitino paartete bajeete gashshanno.
 - g. Paartete pirogiirame, ragubba, loosu **jeefishshanna** mixo
tuqu **xaadooshshinna** dagate **xaadooshshi** uduunnichinni dagate
egensiisanno.
 - h. Paartete su'minni sheemaate e'anno, qaxxaranno woy **kas-
sasanno**, qaxxaramanno woy **kassasamanno**.
 - i. Paartete mannu wolqa gashshooti **bidiissi** gariinni borrote
mini loosaasine qaxaranno, gashshanno; geegiisanno.
 - j. Paartete songo base, yannanna ajanda qixeesse gumuliro
hajo la'anno paartete tantanora egensiisanno.
 - k. Paartete amaalaancho songo loossa qineessanno.

1. Mereerima komite, loosu **jeefisiisaano** komite woy pirezidaantete uynanni woloota loossa loosanno
7. Konni quwira cinaancho quwa (6) (a-l) worroonnihu noo ge-deenni hereenna tenne wodhora **biddiissu** qixaawannonsa gede worroonnirinna wolootu loosoho hasiissanno tittirshu **biddiis-suwa** paartete amaalaancho songo widoonni xiinxallo ha'risii-satenni pirezidaantete shiqishanno.
8. Konni quwi cinaancho quwi /6/ (a-l) aana worroonnihu noo ge-deenni heereenna paartete qaru borro mini loosu qeechisinna yawosinni qoqqowoho, Addisi Abebahonna Dire daawu paartete borro minnara riqiwo aa dandaanno.

FOOLIISHSHO SHOOLE

IV. PAARTETE QOQQOWU TANTANO

Quwa Lemiina Onte - Paartete Tantanonna Taqqubba

1. Paartete qara borro minira hundaano ikkitinori qoqquwunna lamunku quchumu **gashshooti** paartete sinu borro minna qoqqowu/Quchumu **gashshooti** su'minni ledo amadisiisatenni aantete noo garinni uurrutino.
 - a. Oromote qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - b. Amaaru qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - c. Wodiidi daga dagoominna manni qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - d. Somaalete qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - e. Tigirete qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - f. Afarete qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - g. Beenshangul-gumuuzi qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - h. Gambeellu qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - i. Hararete qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - j. Sidaamu qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - k. Wodiidi galchimi Itophiyi manni qoqqowi Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - l. Addis Abebu Quchumi gashshooti Jireenyu paarte sinu borro mini;
 - m. Dirre Daawu Gashshooti Jireenyu paarte sinu borro mini;
2. Qoqqowu paartete borro minira hundaano ikkitino zoonnara / Sinu quchummara/, woraddara, Addi woraddara, quchummate borrote minna heedhannonsa.

3. Konni quwi cinaancho quwi (1) kayise (2) geeshsha uurrutino borrote minna deerru deerrunku paartete konferaanse, qinees-sano komite, borrote minnanna inspekishiinetenna akatoomu komite heedhannonsa.
4. Konni quwi cinaancho quwa (1) aana tittirshunni worroonniri qoqqowu paartete minna aana ledotenni IFEDER bayriidi seeri quwa 47 garinni safamanno qoqqowi giddo paartete borro mini heerannosi.
5. Deerru deerrunku noo paartete tantano qoqqowoho noo paartete miilla baala beeqqisiisannohanna karsantanno gaamo riqiwo buuxisiissannoha ikkanno.

Quwa Lemiina Lee – Qoqqowu, Addisi Ababunna Dirre Daawunna Federaalete uurrinshuwa paarte konferaanse loosu Amuraate

1. Deerru deerruku harinsanni paartete konferaansubba paartete miillara poletiku dhuka dhabachishanno bare ikkite kaa’litanno.
2. Deerru deerruku harinsanni paartete konferaansubba riqiwonna beeqqote gara miilla batinyi garinni murranni.
3. Paartete konferaanse deerru deerrunku afantanno paartete qineessano komite woshattooni gamba yitannoha ikkanna qoqqowu /Addisi Ababunna Dirre Daawu/ Federaalete uurrinshuwa miilla dirunni mitte hige, zoone, woradu, addi woradinna quchumu konferaansubba dirunni lame higge, olluubba sasu sasu aganinni, safote uurrinsha kayinni aganu aganunni konferaanse haris-sanno.

4. Qoqqowu insipekishiinetenna akatoomu komishiine xaphooma loosu harinshonna poletiku ikkito qoqqowu paartete konferaansubba aana keentanno.

Quwa Lemiina Lamala- Paartete Konferaanse Loosu Qeechanna Yawo

1. Deerru deerrunku paartete pirogiraamenna galtinote wodho garunni loosu aana hosansa buuxxanno.
2. Paartete ragubba, gumulubbanna mixubba garunni loosu aana hosase buuxxanno.
3. Miillate poletiku ikkadimmansa bowirtanno gede assitanno.
4. paartete songonna konferaansete beeqqooshshinna riqiwote **bid-diissi** garinni paartete songoranna deerru deerrunkunni harinsanni konferaansubbara miilla riqibbanno
5. Deerru deerrunku paartete qineessaano komitenna, insipekishiinetenna akatoomu komitenni shiqqannose mixonna loosu **jeef-ishshi** rippoorte maciishitanno, keentanno, kaajjishshanno.
6. Deerru deerrunku heedhanno paartete konferaanse, paartete songo, paartete mereerima komitenna paartete **jeefisiisaano** wortanno xaphooma raganna gumulo ayirrisino garinninna gobboomu deerrinni paartete tantanubba uytanno massagote hanqaf giddo noo gashshooti qooxeessi giddo paartete jawiidi poletiku bare ikkitanno

Quwa Lemiina Sette - Paartete Qoqqowo, Adisi Abebanna Dirre Dawa hattono Federaalete Uurrinshuwa Qineessaano Komite

1. Qoqqowu, Adisi Ababunna Dirre Dawu paartete Qineessaano komite hundaanchimma paartete **jeefisiisaano** komitera ikkitanno.
2. Federaalete uurrinshubba Qineessaano komite hundachimma paartete qara borro minira ikkanno
3. Zoonete/Quchumu, sinu quchumi, addi woradi, woradu/quchumunna olluu paartete komite mitto deerra luphi yee noo paartete tantano Qineessaano komitera hundaancho ikkanno.
4. Qoqqowu, Addisi Ababunna Dirre Daawu paartete Qineessote komite ajay ajeenna aganunni mitte higge; zoonete, woradu, addi woradi, quchumunna olluu aganunni lame higge uurrinshu **gambooshshe** assitanno.
5. Deerru deerrunku afantanno paartete Qineessaano komite aantete noo loosu qeechinna yawo heedhanonsa
 - a. Qooxeessinsara paartete poletikunna tantanote loossa alii-dimmatenni qineessitanno.
 - b. Paartete aliidi bissanni sayinsanni gumulubbanna **bidiissubba** loosu aana hosiissanno; loosoho tittirshu pirogiraame fushshite loosu aana hosiissanno
 - c. Loosu **jeefishshi** rippoorte aleenni noo paartete tantano Qineessaano komitera shiqishshanno.
 - d. Deerru deerrunku noo paartete konferaanse wortanno raga, paartete songo, paartete mereerima komitenna **jeefisiisaano**

uytanno hajajonna gumulo ayirrisino garinni loosu aana ho-
sase harunsitanno.

- e. Gobbate deerri heedhanno paartete tantano uytanno massa-
go noo gede heedheenna qoqqowaanchonna qooxeessuwa
la'anno hajubba aana poolisete hedo burqissanno.

6. Qoqqowunna qooxeessu paartete Qineessaano komite miilla
kiiro, beeqqaanote karsonna gaamooshshe mereerima komite
fushshitanno **biddiissi** garinni murranni.

Quwa Lemiina Honse- Deerru Deerrunku heedhanno Paartete sinu Borro Minna

1. Paartete borro minna deerru deerrunkunni paartete poletiku, tan-
tanotenna dagate **xaadooshshi** mereersha ikke owaatanno.
2. Borrote minna hundaachimma mitto deerra luphi yee noo paar-
tete borro minnira ikkitanno.
3. Borrote minna federaaletenna qoqqowu paartete massagaa-
no gutu bare woy deerru deerrunku noo paartete Qineessaano
komitenni su' minanniri sooreessunna hasiishu garinni layinki
sooreessi heeransara dandaanno.
4. Paartete borro minna aantete noo loosu qeechinna yawo heed-
hannonsa
 - a. Qoqqowu/Addisi Ababunna Dirre Dawu/ paartete poleti-
kunna tantanote loossa mixidhanno, **jeefisiissanno, jeefish-
sha** harunsitanno.
 - b. Paartete womaashsha, jajjanna taje aliidimmatenni gashshi-
tanno, qorophote amandanni gedenna garunni loosu aana
hossanno gede assitanno.

- c. Miillate tantano, Poletiku bowirsa, dagate **xaadooshshenna** woloota loossa **jeefissanno**.
- d. Paarte qara borro mininni uunanni ragi garinni paarte riqi-watenni deerru deerrunku sayikki bissa ledo **xaadooshshe** assitanno.
- e. Paartete qara borro mini uynanni ragi garinni paartete pirogiraame, ragubba, loosu **jeefishshanna** mixo tuqu xaa-dooshshinna dagate **xadooshshi** uduunne horonsi'ratenni dagate egensiinsanno.
- f. Paartete mannu wolqa **gashshooti bididiissi** garinni borrote mini loosaasine qaxaranno, gashshanno, geegiissanno.
- g. Deerru deerrunku heedhanno paartete tantanubbanni uynanni woloota loossa loossanno.
- h. Borrote minna yanna yannatenni mixonna rippoorte qixxeessite deerru deerrunku heedhanno paartete borro minnara shiqishanno.

Quwa Sajjoo – Jireenyu Paarte Meentu Lige

- 1. Jireenyu paarte meentu ligeti qara sokka paartete giddo ikko gobbaanni meentu qoossonna taalcho horaameessimma buuxisiisatenna Tophiyunna dagase xaphooma jireenya buuxisiisate meentu wiinni agarranni qeecha fulanno gede dandisiisate al-bisaanchimmate qeecha godo'lateeti.
- 2. Meentu poletiku, dagoomittenna miinjunni beeqqaanchimman-na horaameessimma dhaabbachishate meentoho sharrote baren-na huuro ikke owaatanno.
- 3. Jireenyu paarte miila ikkino meenti jireenyu paarte meentu lige miila ikka dandaanno.

4. Jireenyu paarte meentu lige paarte galtinote wodhonna loosu amuraati **biddiissubba** ledó kiphamannokki garinni umise galtinote wodhonna loosu amuraati **biddiissubba** heedhannose.
5. Jireenyu meentu lige deerru deerrunku heedhanno paartete tantano qotira tantano heedhannose.
6. Deerru deerrunku afantanno paartete massagaano tantano qoteho heedhanno jireenyu meentu lige tantano muli massagonna irko assa hasiissanno.
7. Paartete loosu **jeefisiisaano** gobbaanni noo deerru deerrunku heedhanno jireenyu paarte meentu lige massagote tantano sooreessinna layinki sooreessi qoteho afantanno paartete massagaano tantano **gambooshshuwa** huuroweello beeqqa dandiitan-no.
8. Federaalete meenti lige songo paartete qara borro mini ledó amaalamatenni lige paartete uurrinshaame taqqubbanna massagote bissa ledó heedhanno loosu **xaadooshshe** la'annohunni safote **biddiissa** qixxeessite kaajjanno gede paartete mereerima komit-
era shiqishanno.

Quwa Sajjiina mite – Jireenyu Paarte Wedellu Lige

1. Jireenyu paarte wedellu ligeti qara sokka Tophiyunna dagasera xaphooma jireenya buuxisiisatenni wedellu agadhannonsaha jawa qeecha fultanno gede dandisiisatenna beeqqaanchimman-na horaameessimmansa buuxisiisate qineessatenna massagote qeecha godo'late.
2. Wedellu poletiku, dagoomittenna miinjunni beeqqaanonna horaameeyye ikkitanno gede wedellaho sharrote bareenna huuro ikkite owaattanno.
3. Dirisi 14 -35 geeshsha ikkanno Itophiyu qansichi jireenyu paartera wedellu lige miila ikka dandaanno. Tittirshu **jeefishsha** jireenyu paarte wedellu lige fushshitanno safaraanonna loosu amuraati **biddiissinni** murranni.
4. Dirisi 18nna aleenni ikkinohu ligete miili paartete miili ikka noosi.
5. Jireenyu paarte wedellu lige paarte galtinote wodhonna loosu amurati **biddiissubba** ledi kiphamannokki garinni umise galtinote wodhonna loosu amuraati **biddiissubba** heedhannose.
6. Jireenyu wedellu lige deerru deerrunku heedhanno paartete tantanubbara qotu tantano heedhannose.
7. Deerru deerrunku afantanno paartete massagaano tantano qoteho heedhanno jireenyu wedellu lige tantanora muli massagonna irko assa hasiissanno.

8. Paartete **jeefisiisaano** gobbaanni noo deerru deerrunku heedhan-
no jireenyu paarte wedellu lige massagote tantano sooreessinna
layinki sooreessi qoteho afantanno paartete massagaano tantano
gambooshuwa huuroweello beeqqa dandiitanno.
9. Paartete wo'ma miila ikkinokkihi jireenyu wedellu lige miilli
doorshu harinsanni paartete loosu basera heewisama didan-
daanno; addi garinni koysa hoongiro paartete miilla woy mas-
sagaanote **gambooshshi** aana beeqqa didandaanno.
10. Federaalete wedellu lige songo paartete qara borro mini ledi
amaalamatenni lige paartete uurrinshaame taqqubbanna mas-
sagote bissa ledi heedhanno loosu **xaadooshshe** la'annohunni tit-
tirshu **biddiissa** qixxeessite kaajjanno gedi paartete mereerima
komitera shiqishanno.

FOOLIISHSHO ONTE

V.ADDI ADDI WORO

Quwa Sajjiina Lame – Biilloonyu Yanna

1. Paartete pirezedaantenna layinki perezidaantooti loosu yanna gawalo 10 diro ikkanno. Wolootu massagaano loosu yannansa gawalo mereerima komite fushshitanno **biddiissi** garinni mur-ranni.
2. Massagaanote diri gawalo 65 diro ikkanno.

Quwa Sajjiina Sase-Paartete Faynaansete Buichuwa

Paartete faynaansete buichuwa miilloomittete **baatooshshe**, gobbate seeri garinni paartete irkisaanonninna hattono wolootu seera kaima assitino bu'anni ikkanno.

Quwa Sajjiina Shoole – Paartete Mannu Jiro, Jajjia, faynaansetenna Shallagote Sanadda Loosu Amuraate

1. Paartete mannu jiro, jajjinna faynaanse mereerima komite fushshitanno **biddiissi** garinni galannoha ikkanno.
2. Paarte wo'manna halaalanya shallagote sanadda amaddanno, giddoydinna gobbaydi odiiterenni diru dirunkunni qorqorsiis-sanno.
3. Paartete womaashshinna jajji aana murate biilloonye mereerima komitera ikkanno
4. Konni quwi cinaancho quwa (3) te aana woroonnihu heerirono mereerima komite loosu **jeefisiisaanora** riqiwo aa dandiitanno.

Quwa Sajjiina Onte – Paartete Giddo Kalaqantanno Sumiimme Hooga Tirranni Amuraate

1. Paartete bissa giddo kalaqantanno sumiimmete hoonge tenne wodho giddo worrnoonni loosu amuraati garinni tirama hasiis-sanno.
2. Konni quwi cinaancho quwa (1) garinni tira dandaa hoongi ro gobbate doorshu poletiku paartuwa maareekkotenna doorshu akatoomi seerinna wolootu seeri garinni tirranni.

Quwa Sajjiina Lee –Paartete Karsama, Waaxama Woy ‘Gimbaare’ Kalaqate Amuraate

1. Paarte wolootu paarte woy paartuwa led o karsama woy waaxama woy ‘ginbaare’ kalaqa dandiitanno.
2. Konni quwi cinaanchu quwa (1) aana worroonni **jeefisamanno-hu** Itophiyu doorshu, poletiku paartuwa maareekkotenna doorshu akatoomi lallawi garinni ikkinota mereerima komite buuxx-anno.
3. Mereerima komite Tophiyu doorshu, poletiku paartuwa maareekkonna doorshu akatoomi lallawi garinni ikkinota buuxxu gedensanni karsamate woy waaxamate woy ‘ginbaare kalaqate murote hed o adhamooshshe **afidhuhu** gedensanni paartete son-gora shiqishe kaajjishanno.

Quwa Sajjiina Lamala - Paartete Diigama

Paartete songo ajanni ajeenna shoolunni sase ang a ($\frac{3}{4}$) huuronni paarte diigantanno gede mura dandiitanno.

Quwa Sajjiina Sette –Paartete Amaalaancho Amaalaano Songo/Think Tank/

1. Paarte poletiku, dagoomunna miinju hexxo **jeefisate** addi addi ogimma noonsa fullahaanonna afantino halanya amaddino paarte amaaltanno songo perezidaantichu shiqishonni **jeefisi-isaano** komitenni uurra dandiitanno.
2. Konne quwi cinaancho quwa (1) aana wodhinoonnihi noo gedeenni heereenna qoqqowu paartete borro mini **sooreessi** shiqishonni qoqqowu massagaano komite amaalaanote songo uurra dandiitanno.

Quwa Sajjiina Honse – Paartete Galtinote Wodho Roorrimma

1. Galtinote wodho paartete aliidi seera ikkasenni paartete bissan-na miilla aana ayirrisate gadadi heedhannonsa.
2. Galtinote wodho aananna woloota paartete sanadda aana kiphokalaqanturo tenne galtino wodhora worroonnirira aliidimma heedhannonsa.

Quwa Shooyillo – Biddiissa Fushshate Biilloonnye

Tenne galtinote wodho garinni addi addi bissara uynoonni biilloonyi noo gedeenni heerenna paartete mereerima komite tenne wodho loosu aana hosiisate kaa'lanno **biddiissubba** fushshitara dandiitanno.

Quwa Shooyillinna Mite– Galtinote Wodho Woyyeessa, Soorranna hoola woy Shaara

1. Tenne galtinote wodho woyyeessa, soorranna shaara dandiitan-noti paartete songo callaati.
2. Konni quwi cinaancho quwa (1) aana wodhinoonniri noo ge-deenni heereenna galtinote wodho woyyeessate hedo shiqa dandiitannohu:
 - a. Pirezidaantete;
 - b. Mereerima komitenni $\frac{1}{3}$ anga huuro irko afidhuro woy;
 - c. Loosu **Jeefisiisaano** komite rooridi huuro irko afidhuro woy;
 - d. Inspekishinenna Akatoomu komishine miillanni $\frac{1}{2}$ anga huuro irko afidhurooti.
3. Konni quwi cinaanchu quwa (2) garinni shiqino woyyeessote hedo paartete songo shiqa dandiitannohu mereerima komitenni rooriidi huurote irko afdhurooti.
4. Konni quwi cinaancho quwa (3) garinni mereerima komitenni shiqqino woyyeessote hedo aana paartete songo rooriidi huuronni gumulturo galtinote wodho woyyeessinanni.

Quwa Shoolliyna Lama – Galtinote Wodho Kaajjitanno Gara

Tini galtinote wodho jireenyu paarte 1kki songonni kajjituhunni Badheessa 3/2014 M.D hanafe loosu aana hossanno.

Badheessa, 2014 M.D
Jireenyu Paarte
Addisi Ababa